

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2003/89/EF

2007/EØS/26/20

av 10. november 2003

om endring av direktiv 2000/13/EF med hensyn til angivelse av ingredienser i næringsmidler(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) For å oppnå et høyt helsevernivå for forbrukerne og sikre deres rett til informasjon må det sørges for at de får hensiktsmessige opplysninger om næringsmidler, blant annet ved at alle ingredienser framgår av merkingen.
- 2) I henhold til artikkel 6 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler⁽⁴⁾ er visse stoffer unntatt fra kravet om angivelse i ingredienslisten.
- 3) Visse ingredienser eller andre stoffer som brukes ved framstilling av næringsmidler og fortsatt finnes i dem, er årsak til allergier eller intoleranse hos forbrukere, og noen av disse allergiene eller formene for intoleranse utgjør en fare for helsen til de berørte personene.
- 4) Vitenskapskomiteen for næringsmidler, nedsatt ved artikkel 1 i kommisjonsbeslutning 97/579/EF⁽⁵⁾, har erklært at forekomsten av matvareallergi er så høy at det påvirker mange menneskers liv ved å forårsake reaksjoner som er alt fra svært milde til potensielt dødelige.

5) Nevnte komité har bekreftet at de vanligste matallergenene omfatter kumelk, frukt, belgvekster (særlig jordnøtter og soyabønner), egg, krepsdyr, nøtter, fisk, grønnsaker (selleri og andre grønnsaker av skjermplantefamilien), hvete og andre kornsorter.

6) De vanligste matallergenene finnes i en lang rekke bearbejdede næringsmidler.

7) Nevnte komité har også fastslått at tilsetningsstoffer i næringsmidler kan gi uønskede reaksjoner, og at det ofte er vanskelig å unngå tilsetningsstoffer fordi de ikke alltid framgår av merkingen.

8) Det er nødvendig å fastsette at tilsetningsstoffer, hjelpestoffer og andre allergiframkallende stoffer som omfattes av artikkel 6 nr. 4 bokstav a) i direktiv 2000/13/EF, skal omfattes av reglene for merking, slik at forbrukere som lider av matvareallergi, får tilstrekkelige opplysninger.

9) Selv om merkingen, som er rettet mot alle forbrukere, ikke bør anses som eneste informasjonskilde og dermed overta helsesektorens rolle, bør likevel forbrukere som lider av allergier eller intoleranse, i størst mulig grad få hjelp i form av omfattende opplysninger om næringsmidlenes sammensetning.

10) Listen over allergener bør omfatte næringsmidler, ingredienser og andre stoffer som er kjent for å forårsake overfølsomhetsreaksjoner.

11) For å gi alle forbrukere bedre informasjon og verne helsen til visse forbrukere, bør det bli obligatorisk å angi i ingredienslisten alle ingredienser og andre stoffer som finnes i næringsmiddelet. Når det gjelder alkoholholdige drikker, bør det bli obligatorisk å angi i merkingen alle ingredienser som har allergiframkallende virkning i den aktuelle drikken.

12) For å ta hensyn til de tekniske forholdene ved framstilling av næringsmidler må det tillates større fleksibilitet når det gjelder angivelse av ingredienser og andre stoffer som brukes i svært små mengder.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 83 av 20.3.2004, s. 23, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 121/2004 av 24. september 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg I (Veterinære og plantesanitære forhold), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 12 av 10.3.2005, s. 10.

⁽¹⁾ EFT C 332 E av 27.11.2001, s. 257 og EFT C 331 E av 31.12.2002, s. 188.

⁽²⁾ EFT C 80 av 3.4.2002, s. 35.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 11. juni 2002 (ennå ikke offentliggjort i EUT), Rådets felles holdning av 20. februar 2003 (EUT C 102 E av 29.4.2003, s. 16) og Europaparlamentets holdning av 2. juli 2003 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Rådsbeslutning av 22. september 2003.

⁽⁴⁾ EFT L 109 av 6.5.2000, s. 29. Direktivet endret ved kommisjonsdirektiv 2001/101/EF (EFT L 310 av 28.11.2001, s. 19).

⁽⁵⁾ EFT L 237 av 28.8.1997, s. 18. Beslutningen endret ved direktiv 2000/443/EF (EFT L 179 av 18.7.2000, s. 13).

13) For å følge med i den vitenskapelige utvikling og utnytte de framskritt som gjøres med hensyn til de teknologiske mulighetene for å fjerne den allergiframkallende evnen i ingredienser og andre stoffer, for å verne forbrukerne mot nye matallergener og for å unngå unødige krav om merking, er det viktig å kunne revidere ingredienslisten raskt, om nødvendig ved å oppføre eller fjerne visse ingredienser eller stoffer. Revisjonen bør bygge på vitenskapelige kriterier fastsatt av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet nedsatt ved forordning (EF) nr. 178/2002⁽¹⁾ og ha form av gjennomføringstiltak av teknisk art som Kommisjonen bør ha ansvar for å vedta med sikte på å forenkle og framskynde saksgangen. Videre bør Kommisjonen ved behov utarbeide tekniske retningslinjer for tolkningen av vedlegg IIIa.

14) Direktiv 2000/13/EF bør derfor endres —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I direktiv 2000/13/EF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 6 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 1 skal lyde:

«1. Ingrediensene skal angis i samsvar med denne artikkel og vedlegg I, II, III og IIIa.»

b) Nytt nr. 3a skal lyde:

«3a. Med forbehold for reglene for merking som skal fastsettes i henhold til nr. 3, skal alle ingredienser som er definert i nr. 4 bokstav a) og oppført i vedlegg IIIa, angis i merkingen når de finnes i drikker nevnt i nr. 3. Denne angivelsen skal bestå av ordet «inneholder» etterfulgt av navnet på den (de) aktuelle ingrediens(e). Angivelse kreves imidlertid ikke når ingrediensen allerede er angitt med sitt spesifikke navn i ingredienslisten eller i drikkens varebetegnelse.

Ved behov kan nærmere regler for presentasjonen av angivelsen nevnt i første ledd vedtas etter følgende framgangsmåte:

a) når det gjelder produktene nevnt i artikkel 1 nr. 2 i rådsforordning (EF) nr. 1493/99 av 17. mai 1999 om den felles markedsordning for vin(*), etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 75 i nevnte forordning,

b) når det gjelder produktene nevnt i artikkel 2 nr. 1 i rådsforordning (EØF) nr. 1601/91 av 10. juni 1991 om alminnelige regler om definisjon av, betegnelse på og presentasjon av aromatiserte viner, aromatiserte vinbaserte drikker og aromatiserte cocktails av vinprodukter(**), etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 13 i nevnte forordning,

c) når det gjelder produktene nevnt i artikkel 1 nr. 2 i rådsforordning (EØF) nr. 1576/89 av 29. mai 1989 om alminnelige regler om definisjon av, betegnelse på og presentasjon av alkoholsterke drikker(***), etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 14 i nevnte forordning,

d) når det gjelder andre produkter, etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 20 nr. 2 i dette direktiv.

(*) EFT L 179 av 14.7.1999, s. 1. Forordningen sist endret ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1795/2003 (EUT L 262 av 14.10.2003, s. 13).

(**) EFT L 149 av 14.6.1991, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2061/96 (EFT L 277 av 30.10.1996, s. 1).

(***) EFT L 160 av 12.6.1989, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 3378/94 (EFT L 366 av 31.12.1994, s. 1).»

c) I nr. 4 bokstav c) skal nytt punkt iv) lyde:

«iv) stoffer som ikke er tilsetningsstoffer, men som brukes på samme måte og med samme formål som hjelpestoffer og fortsatt finnes i det ferdige produkt, også i endret form.»

d) I nr. 5 annet ledd gjøres følgende endringer:

i) fjerde strekpunkt skal lyde:

«— kan frukt, grønnsaker eller sopp som anvendes i en blanding som ingredienser i et næringsmiddel, forutsatt at ingen av dem dominerer vektmessig og de anvendes i et variabelt mengdeforhold, grupperes sammen i ingredienslisten under betegnelsen «frukt», «grønnsaker» eller «sopp», etterfulgt av uttrykket «i variabelt mengdeforhold», umiddelbart etterfulgt av en liste over de frukter, grønnsaker eller sopper som inngår; i slike tilfeller skal blandingen inngå i ingredienslisten i samsvar med første ledd på grunnlag av den samlede vekt av de frukter, grønnsaker eller sopper som inngår.»

ii) Følgende nye strekpunkter tilføyes:

«— ingredienser som utgjør mindre enn 2 % av det ferdige produkt, kan angis i en annen rekkefølge etter de andre ingrediensene,

⁽¹⁾ EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1642/2003 (EUT L 245 av 29.9.2003, s. 4).

– kan ingredienser som ligner hverandre eller kan erstatte hverandre, og som kan anvendes ved framstilling eller bearbeiding av et næringsmiddel uten at dets sammensetning, art eller antatte verdi endres, forutsatt at de utgjør mindre enn 2 % av det ferdige produkt, angis i ingredienslisten med uttrykket «inneholder ... og/eller ...» dersom minst én av høyst to ingredienser finnes i det ferdige produkt. Denne bestemmelse får ikke anvendelse på tilsetningsstoffer eller ingredienser oppført i vedlegg IIIa.»

e) I nr. 8 skal annet ledd lyde:

«Listen nevnt i første ledd skal ikke være obligatorisk:

- a) når sammensetningen av den sammensatte ingrediensen er fastsatt i gjeldende fellesskapsregelverk, og forutsatt at den sammensatte ingrediensen utgjør mindre enn 2 % av det ferdige produkt; denne bestemmelse får imidlertid ikke anvendelse på tilsetningsstoffer, med forbehold for nr. 4 bokstav c),
- b) for sammensatte ingredienser som består av blandinger av krydder og/eller krydderurter som utgjør mindre enn 2 % av det ferdige produkt, unntatt tilsetningsstoffer, med forbehold for nr. 4 bokstav c),
- c) når den sammensatte ingrediensen er et næringsmiddel som det i henhold til fellesskapsreglene ikke kreves ingrediensliste for.»

f) Nytt nr. 10 og nytt nr. 11 skal lyde:

«10. Uten hensyn til nr. 2, nr. 6 annet ledd og nr. 8 annet ledd skal enhver ingrediens som anvendes ved framstilling av et næringsmiddel og fortsatt finnes i det ferdige produkt, selv i en endret form, og som er oppført i vedlegg IIIa eller stammer fra en ingrediens oppført i vedlegg IIIa, angis på etiketten med en klar henvisning til ingrediensens navn.

Angivelsen nevnt i første ledd skal ikke kreves dersom næringsmiddelets varebetegnelse klart viser til den aktuelle ingrediensen.

Uten hensyn til nr. 4 bokstav c) ii), iii) og iv) skal ethvert stoff som brukes ved framstilling av et næringsmiddel og fortsatt finnes i det ferdige produkt, også i endret form, og som stammer fra ingredienser oppført i vedlegg IIIa, anses som en ingrediens og angis på etiketten med en klar henvisning til navnet på ingrediensen det stammer fra.

11. Listen i vedlegg IIIa skal gjennomgås systematisk og ved behov ajourføres i tråd med den vitenskapelige utvikling. Første gjennomgåelse skal finne sted senest 25. november 2005.

Ajourføringen kan også bestå i at ingredienser fjernes fra vedlegg IIIa dersom det er fastslått vitenskapelig at de ikke kan forårsake uønskede reaksjoner. For dette formål kan Kommisjonen underrettes fram til 25. august 2004 om undersøkelser som for tiden pågår for å fastslå om ingredienser eller stoffer som stammer fra ingredienser oppført i vedlegg IIIa, under nærmere bestemte omstendigheter ikke kan antas å forårsake uønskede reaksjoner. Kommisjonen skal senest 25. november 2004, etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet, vedta en liste over de ingredienser eller stoffer som derfor skal fjernes fra vedlegg IIIa i påvente av de endelige resultatene av de meldte undersøkelsene, eller senest 25. november 2007.

Med forbehold for annet ledd kan vedlegg IIIa endres etter framgangsmåten i artikkel 20 nr. 2 når det er innhentet en uttalelse fra Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet avgitt på grunnlag av artikkel 29 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet(*).

Ved behov kan det utarbeides tekniske retningslinjer for tolkningen av listen i vedlegg IIIa etter framgangsmåten i artikkel 20 nr. 2.

(*) EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1642/2003 (EUT L 245 av 29.9.2003, s. 4).»

2. I artikkel 19 annet ledd erstattes ordene «Den faste komité for næringsmidler nedsatt ved rådsbeslutning 69/414/EØF(1)» med ordene «Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen nedsatt ved forordning (EF) nr. 178/2002».
3. Fotnoten «EFT L 291 av 29.11.1969, s. 9» utgår.
4. I artikkel 20 nr. 1 erstattes «Den faste komité for næringsmidler» med «Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen».
5. I vedlegg I utgår betegnelse «kandisert frukt» og «grønnsaker» samt de tilhørende definisjoner.
6. Teksten i vedlegget til dette direktiv innsettes som vedlegg IIIa.

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal innen 25. november 2004 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for:
 - fra og med 25. november 2004 å tillate handel med produkter som er i samsvar med dette direktiv,

- fra og med 25. november 2005 å forby handel med produkter som ikke er i samsvar med dette direktiv; eventuelle produkter som ikke er i samsvar med dette direktiv, men som er brakt i omsetning eller merket før nevnte dato, kan likevel omsettes til lagrene er tømt.

De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommissjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 10. november 2003.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

A. MARZANO

Formann

VEDLEGG

«VEDLEGG IIIa

Ingredienser omhandlet i artikkel 6 nr. 3a, 10 og 11

Kornslag som inneholder gluten (dvs. hvete, rug, bygg, havre, spelthvete, kamut eller hybridiserte stammer av disse) og produkter framstilt av slike kornslag

Krepsdyr og produkter framstilt av krepsdyr

Egg og produkter framstilt av egg

Fisk og produkter framstilt av fisk

Jordnøtter og produkter framstilt av jordnøtter

Soyabønner og produkter framstilt av soyabønner

Melk og produkter framstilt av melk (herunder laktose)

Nøtter, dvs. mandler (*Amygdalus communis L.*), hasselnøtter (*Corylus avellana*), valnøtter (*Juglans regia*), kasjunøtter (*Anacardium occidentale*), pecannøtter (*Carya illinoensis (Wangenh.) K. Koch*), paranøtter (*Bertholletia excelsa*), pistasienøtter (*Pistacia vera*) og macadamianøtter (*Macadamia ternifolia*), og produkter framstilt av slike nøtter

Selleri og produkter framstilt av selleri

Sennep og produkter framstilt av sennep

Sesamfrø og produkter framstilt av sesamfrø

Svoveldioksid og sulfitt i konsentrasjoner på mer enn 10 mg/kg eller 10 mg/liter uttrykt som SO₂.»
